

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemati nedelje in praznike.

Inserat: do 9 petti vrat 1 D, od 10—15 petti vrat 1 D 50 p, večji inserati petti vrata 2 D; novice, poslano, izjave, reklame, preklici petti vrsta 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p.

Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inserat davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravljalstvo "Slov. Naroda" in "Narodna tiskarna" Knafleova ulica št. 5, priljubno. — Telefon št. 304.

Uredništvo "Slov. Naroda" Knafleova ulica št. 5, L nadstropje
Telefon štev. 34.

Doprino sprojema je podpisano in zadostno frankovano.

Rokopis je ne vraca.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji navadne dni 75 par, nedelje 1 D
v inozemstvu navadne dni 1 D, nedelje 1-25 D
Poština plačana v gotovini.

"Slovenski Narod" velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:	V inozemstvu:
celoletno naprej plačan	celoletno D 216—
polletno	polletno 108—
3 mesečno	3 mesečno 54—
1	1 18—

Pri morebitnem povrašanju se ima daljša naročna doplačati.

Novi naročniki naj pošljajo v prvici naročino vedno po nakazniku.

Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Izza kulis mirovne konference.

V Parizu izide že v kratkem velezanimiiva knjiga, ki nosi naslov »Borba treh«. Knjigo izda Mermix in bo obsegala stenografske zapisnike tajnih razprav na mirovnem kongresu v Parizu. Ta knjiga bo odkrila kopreno, ki je dosedaj zakrivala tajinstveno temo za razprave in borbe na mirovnem kongresu in postavila v bengalično luč državnice, ki so na tem kongresu igrali vodilno vlogo.

Iz te knjige so doslej znani samo poedini odlomki. Eden izmed teh odlomkov se nanaša na vprašanje pripadnosti Gornje Šlezije. Kakor je znano, je bila v prvotnem načrtu mirovne pogodbe točka, da ima Gornja Šlezija brez vsakega pridržka pripadati Poljski. Ta načrt se je 7. maja 1919. vročil nemški delegaciji, ki je z vso odločnostjo protestirala proti temu, da bi se Gornja Šlezija enostavno odcepila od Nemčije ter je stavila protipredlog, naj se Šleziskemu prebivalstvu da pravico, da potom ljudskega glasovanja samo odloči glede svoje pripadnosti. V vrhovnem svetu se je na to razvila luta borba na eni strani med Clemenceaujem in Wilsonom, ki sta se zavzemala za to, da se Gornja Šlezija enostavno prisodi Poljski, in med Lloyd Georgeom na drugi strani, ki je osvojil nemški protipredlog ter zahteval, da se odredi v Gornji Šleziji plebiscit.

Skoda, da se ti odlomki ne nanašajo na koroški plebiscit. Ker pa je bilo skoro gotovo stalšče vodilnih državnikov na pariški konferenci glede plebiscitnega vprašanja v Gornji Šleziji kolikortoliko podobno onemu v koroškem vprašanju, bodo stenografski zapiski o razpravah glede gornješleziskoga vprašanja takisto zanimali našo javnost, to tembolj, ker je iz njih jasno razvidno, s kakšno vnemo je branili nemške interese angleški ministrski predsednik Lloyd George in kako pravilno sta ocenjevala nemške pretenzije Clemenceau in predsednik Wilson.

V naslednjem podajamo v ekscerptu protokol treh sej vrhovnega sveta z dne 3., 5. in 11. junija 1919. Seja dne 3. junija 1919. popoldne:

Louise de la Ramée (Ouida): 6
Kneginja Vjera.

Roman.

Prav na dan svojega odhoda iz Trouvilla je prejel nujno povabilo iz Bedna; francoska vojvodinja žarečih oči in vranjih las mu je pisala. V Parizu je prihajala na njegovo samako stanovanje zastrta in zavita. Zona ga je obilila, ko se je spomnil, da ga ta ženska sedaj pričakuje...

Vlek pa je dirjal mimo vasi. Vonj po vrtinah, sivkah in materni duščici se je dvigal do vlaka.

Naj me mar ta vonj spremila vse moje življenje! je razmišljal...

VI.

Lady Dolly je imela priateljico Kneginjo Vjero, seveda je imela cel trop priateljic, katerih ni mogla trpeti in ki niso trpele nje; toda to edino je imela rečenito rada. Nikdar ni govorila nič slabega o njej, nego se kvečjemu dobrodušno smejala za njo, kadar je odšla.

Lady Dolly se je odpeljala s štiriimi ponji vojvoje de Dinansa. Medtem ko je ona posetila svojo priateljico, je on urejal neke sportne zadave.

Adina zna vedno svetovati, sij je mislila. Adina ju bila le par let starejša. Brez nje pa bi bila morda prišla marsikatera polomija lady Dolly ljudem pod zobo, a gospodu Vanderdecken do ušes, čeprav je bil še tako vprežen v svoje kupčijo po Japalu in po Javi.

Lady Stoot je bila ena izmed onih neprecenljivih žen, ki delajo dobrate zaradi dobro, ki jih veseli krivine povravnati in polomije zlepiti. Nobenega večjega zadoščenja ni poznala, nego grozec škandal zatrepi v kali, dva sprati priateljev zopet spraviti in dognati novo zakonsko zvezo.

Nano torej se je obrnila lady Dolly v svojih skrbih.

Kej naj počnem z njo? je vzkliknila jokavo, ko je sedela v ličnem budorjanju svoje priateljice, odktorje je bil je bil razgled na vrt in na morje.

Lady Stoot, ki je delala na vezenini z zlatimi nitmi, se je nasmejala na svoj melahnolski način.

Adina je bila mična žena krotkega glasu, ki ni v nobeni legi zašel v kritovost. Imela je železno voljo, a delala

miru stali nasproti novim vojnim težkočam in položaj bo še težjavnejši, kakor je sedaj... Okupacija in plebiscit pomenja spore, morda borbo, skratka ravno nasprotro vsega tege, kar hoče doseči Lloyd George.

Seja dne 5. junija 1919., kateri je prisostoval tudi predsednik poljske republike Paderewski:

Clementeau: Ali bi sprejeli ljudsko glasovanje v Gornji Šleziji, ako bi to pokrajino izpraznile nemške čete?

Paderewski: Takšna spremembna mirovna pogodba bi me prisilila, da bi odstopil, zakaj moj narod, kateremu se je z mirovnim načrtom z dne 7. maja obljubila Gornja Šlezija, bi izgubil vse zaupanje varne.

Lloyd George: Mi sploh nismo ničesar obljubili! Mi smo se stavili pogodbo in nismo napravili iz tega načrta nobenega ultimata. Prdržali smo si pravico, da proučimo nemški odgovor; zato imamo tudi pravico za pametne koncesije. Prosim. Včeraj je bila Poljska še razdeljena na tri dele, Poljaki so se borili: prvič drug proti drugemu in drugič skupno zoper neodvisnost svoje dežele! Danes imamo obnovljeno Poljsko z 20 milijoni prebivalci in že koprene po nepoljskem ozemljiju. V Galiciji na primer! To zahtevajo od nas oni, katerih svobodo je izvojeno poleg drugih milijon mrtvih Francozov, 800.000 mrtvih Angležev in 500.000 mrtvih Italijanov. Naši krije to, s katero je bila plačana poljska neodvisnost. Ako rebelirate proti našim odločbam, pomenja to, da smo se o Vas varali.

Paderewski: Poudarjal sem samo, da bi ne mogel ostati na svojem mestu.

Lloyd George: Dal smo svobodo Poljski. Češki in Jugoslavji in prav te države so, ki rebellirajo proti ideji ljudskega glasovanja. Te države so še bolj imperialistične kakor velesle same!

Paderewski: Ne prizavam tega. Govorite tu samo o stvareh, ki ste jih čitali v časopisih.

Lloyd George: Trdim, da hočete anektirati pokrajine proti njeni volji...

Seja dne 11. junija 1919.:

Clementeau: Ali hočete poslušati poročilo komisije za poljske zadeve?

>Kakšne gospode imamo tu?
je vprašala, ne da bi se bzrla od svoje tapiserije. >Odkar sem ustavnila srečo svoje hčerke, nisem več tako poučena. Apropos, Gwen mi je pisala danes. Sveti Devica je uslužila mojo molitev. Pomislite, najdražja priateljica, nadejamb se, da postanem babica! Ah, slaba babica bom; razvajala bom svoje unukke!

>Cestitam!
je murmrala lady Dolly precej brez zanimanja. >Zelo se bojam, da Vera moškin ne bo vše. In potem ta istorija s Corrézom!

>Kakšna istorija?
S kom?
je vprašala lady Stoot, kakor bi se prebudila iz sanjarjenja o babištvu.

Dolly je povedala doživljaj po svoji pretirani manki, in Adina se je smehljala. Nesreča se ji menda ni zdelo tako velika.

>To je čisto Corrézova taktika. Prav opesan človek. Zato so pa vse ženske zaljubljene vanj. Tudi Gwenola je bila. Pa kaj to! Corréze ni naš človek.

>E, pa vendarš! Povod je sprejemajo.
Sprejemajo — da. Ker je modno sprejemati ga. Toda zato pa je le — tenor in nič več.

>Bajo je pravi marki.

>To so, če vprašata, vse ti ljudje. Ne, moja ljuba, resnih skrbiv zaradi Corréza ne morete imeti. Če pa le, potem imate tem več vzrokov, da vero omotičite čimprejet.

>Ali ona ni žanr, ki je dandanačnij moškim všeč, je zajetala Dolly. >Bojim se, da se je bodo moški bolj

Lloyd George: Ta komisija je pristranska na korist Poljske. Nečem se z njo spuščati v razpravo.

Clementeau: Hočem se enkrat poudarjati, da sem odločen nasprotnik ljudskemu glasovanju v Gornji Šleziji. Ker pa ste se odločili za ta princip, se Vam pridružujem v duhu sprave in sporazuma. Pri tem bi poudarjal, da je ljudsko glasovanje odveč povsod tam, kjer so bili izvoljeni poljski poslanci.

Wilson: Dobro. Treba je proučiti obseg ljudskega glasovanja. Pripomnil bi še, da je tudi kolega Withe zbral informacije o Nemcem prijaznem vplivu na poljsko duhovščino.

Lloyd George: Stavim, da izhajajo te informacije iz poljskega vira.

Wilson: Vi sam ste popolnoma pristranski. Moje informacije izvirajo od Američanov, ki so bili na licu mesta. Zdi se, da ste že pozabili za kakšne stvari so zmožni in sposobni Nemci, ako gre za propagando in presijo. Vem, kaj so vse počeli v Ameriki. Nobenih mej ni za to, kar bi izvršili v Šleziji, kjer imajo moč tako na političnem, kakor tudi na gospodarskem polju. Ako imam opravka z Nemci, sem proti njim in za Poljake.

Lloyd George: Hočem se izogniti konfliktom. Nemci v Gornji Šleziji smatrajo Poljake za manj vreden narod in jih zaničujejo. Nemci dati pod poljsko gospodstvo pomenja enostavno: provocirati konflikte.

Clementeau: Ne motite se: Konflikte boste imeli v vsakem slučaju, sedaj ali kasneje, s plebiscitem ali brez njega...

Ti zapiski nam pojasnjujejo maršikero zagonetko s pariške mirovne konference.

Dosej nismo vedeli, kdo je bil tisti, ki je na mirovni konferenci s tolkini uspehom zastopal nemške interese, da je često nemška stvar triumfala celo nad interesom z antanto zvezanih držav. Splošno se je domnevalo, da je bil ta zagovornik in zaščitnik Nemcev predsednik Wilson v svojem idealizmu. Mermixovi stenografski zapiski pa nam kažejo Lloyd Georgea kot tistega, ki je stal na mirovnom kongresu z vso vnučno na braniku za nemško stvar.

Vzpričo tega dejanskega položaja se ni čuditi, ako naše jugoslovanske težnje v vrhovnem svetu ne samo niso našle nobenega razumevanja, marveč so naleteli na sovražen odporn. Kdo se ne spominja, s kakšno arogantno energijo je na primer nastopil vrhovni svet proti nam takrat, ko so naše čete zasedle Celovec? Seve, v vrhovnem svetu je sedel poleg Orlando Lloyd George! Ko izide Mermixova knjiga, bomo si pač tudi o koroških dogodkih lahko ustvarili pravo sliko in prišli na jasno, zakaj smo moralni Izgubiti koroški plebiscit.

Lloyd George ni prijatelj Slovencev, to je nad vsak dvom jasno razvidno iz gori navedenih stenografskih zapiskov. In če uvažujemo to, ali se moremo nadeljati, da bo Lloyd George dober posredoval v našem sporu z Italijo?

Bojimo se, da so se Italijani dobro zavedali, komu so povrtili posel posredovalca v sporni naši stvari glede izvedbe rapalske pogodbe.

VPRASHANJE ZUNANJEGA POSOJILCA.

Pred odločilnim sklepom v ministrskem svetu.

— Beograd, 9. maja. (Izv.) Včerajšnja seja ministrskega sveta je trajala od 11. dopoldne do 1. popoldne. Uradno poročilo velik kratko: Po prečitanju poročil iz genovske konference je ministrski svet razpravil o posojilnih ponudbah. Razprava o tem se nadaljuje na bodočih sejah. — Poleg uradnega poročila lavljajo, da je na seji minister financ dr. Kumaniudi podal obširno poročilo o posojilnih ponudbah in da ministrski svet napravi definitivne sklepe na današnji seji. Po poročilu nekaterih listov so radikalni ministri izjavili, da ministrski svet ne more skleniti posojilne pogodbe brez ministrskega predsednika g. Nikole Pašića, ki se ni prišel v Beograd. Radi tega ugovora je bila razprava na včerajšnji seji preložena. Finančni minister dr. Kumaniudi pa je po nezneni obiskal na stanovanju ministrskega predsednika ter mu poročal o stanju pogajani za najetje posojila v Ameriki. V političnih krogih pričakujejo, da pada na današnji seji ministrski svet končna odločitev in da se ministrski svet odloči za 109-

bale — v vaši starosti! Predraga, to vas lahko spravi pod zemljo.

— Da, bojim se tega, je priznala Dolly in v občutju slabosti so se ji vslile solze.

— Zato se lotite Zurovalk je dejala Adina počasi, pomirljivo.

— Zurov! je ponovila Dolly z glasom, da jo je Adina hitro pogledala.

— Ali je napravila neumost, o kateri ničesar ne ve? je razmisljala prebrisanca. Nemogoče. Saj bi mi tega ne mogla zamolčati. A glasno je rekla: — Zurov se stara. Nadina bo

milijonsko dolarsko posollo ameriškega bančnega konzorcija. Po zaključku posojilne pogodbe namerava vlada izdati obširen komunikat, v katerem bo navedla višino posolla, pogoje in tudi kratko zgodovino potravnj.

Politične vesti.

= Vzgled narodnega škofa. »Srbi« je poroča o obisku džakovskega škofa Akšamovića v Mitrovici, kjer so ga slovensko sprejeli Hrvati in Srbi. List s nadaljnjostom beleži izjave škofa Akšamovića za narodno edinstvo ter piše: »Bratje Hrvati, čuvajte to sveto zajedničec, ki smo jo dragi plačali in s krvjo dosegli.« Tako govoril škof svojim vernikom. V vsakem razgovoru in v vsaki pridigi je govoril o bratski slogi, o edinstvu in ljubljivosti napram državi in dinastiji. Škof Akšamović je obiskal tudi srbsko pravoslavno cerkev, kjer ga je pred zbranim ljudstvom pozdravil protobiskop Dragomir Radošević kot naslednika velikega Jugoslovena, škofa Strojanjera.

= Žinovjev o genovski konferenci. Na rudarskem kongresu v Moskvi je govoril Žinovjev o mednarodnem položaju sovjetske Rusije in o genovski konferenci. Med drugimi je rekel: Čičenova zahteva po razorozitvi je zgodovinskega pomembja. Genovska konferenca se mora razbiti v splošnem, le radi zahtev belgijskih, francoskih in angleških kapitalistov. Razbitje konference bi povzročilo Rusiji precejšnje težkoče, kajti sporazum dogovor bi omogočil hitrejšo gospodarsko vzpostavitev Rusije. Toda lastnine, ki naj bi jo moralni imeti, znaša šest ali osem milijard. Vrnitev lastnine bi pomenila: jutri moramo izročiti zelenice, pojutrišnjem pa pridejo logično na vrsto še druge stvari. Zato smo sklenili, da v tej točki ne popustim. Žinovjev je končal: Sprejemljive pogoje bomo seveda sprejeli, toda že vztrajajo na starem stališču, bomo odgovorili: ne, ne in ne!

= Mađarska klerikalna inkvizicija. Vrhovno sodišče v Budimpešti je obseglo debrecinska vsečiliška prosesorja dr. Zoranya in dr. Kovaceva na dve leti oziroma na 3 meseca jedo, ker sta svojčasno agitirala za izločitev verskega pouka iz načnega načrta.

= Mađari in mala antanta. »Auszag«, glasilo legitimističnih liberalcev, piše: Taktika ministrskega predsednika se nam združi popolnoma jasna. V svojih govorih napada malo antantu, istočasno pa podpira potrebo gospodarskih pogodb in dogovorov. Mala antanta je do sedaj iz političnih razlogov vztrajala na gospodarski zapori, ker nobe okreniti države, s katero živi v napetem političnem nasprotju. Uživimo se v položaju, pustimo politično svršavo ter delujmo pomirjevalno v svetu gospodarskih dogovorov. — To je sicer trezen ges, vendar se združi, da Mađari še dolgo ne bodo pričeli voditi realne politike.

= Habesburžani ne dajo mira. Z ozirom na vse duinaški listov, da se je nedavno vozil preko Avstrije bivši nadvojvoda Friderik, so socijalni demokrati interpelirali vladu in zahtevali točno objasnilo. Na interpelacijo je odgovoril podkancler dr. Breisky, ki je izjavil, da je avstrijski konzulat v Monakovem na prošnjo tamkajšnjega mađarskega generalnega konzulata izdal vizum na ime nekega grofa Fridecka, ker avstrijski konzulat ni vedel, da se skriva pod tem pseudonimom bivši habesburški nadvojvoda. V zvezi s tem potovanjem potrdi Javšek, da pripravlja Albrechtov zaupnik Gömbös nov habesburški puški na mali bi se izvedel še pred volitvami.

= Borba za revizijo ustawe na Holandskem. Načrt holandske vlade za revizijo ustawe je naletel v senatu na močen odpor. Nekateri senatorji so se celo protivili predlogu glede prestolonasledstva, ki naj bi preprečil, da prične po smrti sedanje prestolonaslednica, da bi slučajno umrl brez otrok, na holandski prestol kak popolnoma tuj bivši nemški knez. Izjavili so, da pozdravijo raje vsakega tujca na prestolu, samo da ne doživijo konca holandske monarhije! Vecine senatorjev pa je bila tako pametna, da je glasovala za ta predlog. Senat se je nadalje izrekel proti predlogu, ki ga je sprejela poslaneca zbornika, naj bi bil v bodoči tudi senat izvoljen ne podlagi proporcija. Senat je tudi odklonil splošno žensko volilno pravico, ki jo je predlagala vlada in jo sprejela polanska zbornica. Min. p. sednik Ruys de Beerenbrouck, ki se je vrnil iz Genove, da bi se obenem zagovarjal revizijo ustawe, je bil seveda z rezultatom glasovanja razočaran. Tem manj, ker so zakrivili njegov uspeh tudi člani vladne koalicije in katoliško državne stranke. Politiki levice so seveda vodili v Trstu. Dotika se pri tem seveda tudi kočljivega vprašanja odnosnjev z Jugoslavijo. Izražajoč željo, da bi skoraj prišlo do Iskrenej mire, da bi se mogli obnoviti gospodarski odnosi z Jugoslavijo. Gre za važno gospodarsko ozemlje, katerega pridelki bi se morali izmenjavati z italijanskimi industrijskimi izdelki. V interesu obeh strani je glede Trsta, da postane znova središče pomorske trgovine velejega dela Jugoslavije, da ne bo Italija odvisna od severnih pristanišč. Zato je na tržaški svobodni luki živo interesirana tudi Jugoslavija vsaj dotlej, dokler si ne zgraditi svojega lastnega pristanišča ob Jadranu. V ta namen je potrebno, da si tržaško ozemlje in Italija podasta

Genovska konferenca v akutni krizi.

TEMELJNE ZAHTEVE RUSKE DELEGACIJE NA ZAVEZNIŠKO SPOMENICO. — ODGOVOR RUSIJE. — NEPOPUSTLJIVOST BELGIJE.

— Pariz, 8. maja. (Izv.) Socijalno glasilo »L' Oeuvre« javlja iz Genove: Ruski odgovor na zadnjo spomenico zaveznikov vsebuje štiri načelna vprašanja:

1.) Ali so zavezniki pripravljeni priznati vlado federativnih ruskih sovjetrov de jure?

2.) Ali so zavezniki sporazumni v tem, da se inozemska privatna lastnina, zaplenjena v Rusiji po sovjetski vladi, odškoduje na ta način, ne da bi se vzpostavila privatna lastnina v najmanjšem obsegu?

3.) Ali so zavezniki pripravljeni dovoliti Rusiji moratorij za plačila dolgov na kak način in za koliko časa?

4.) Ali so zavezniki pripravljeni dati Rusiji posoljni kredit, kdaj in v kakšni višini?

— Genova, 8. maja. (Izv.) Danes ponotoči so despole iz Moskve prve inštrukcije ruski delegaciji, kako naj odgovori na zavezniško spomenico. Navodila se tičejo samo glede pogovjev zaveznikov, izraženih v spomenicu o zunanjosti-ruski propagandi, glede zahteve priznanja obstoječih meja in nevtralnosti v Mali Aziji. Tekom današnjega večera so bile živahne izmenjave misli med rusko in italijansko delegacijo. Med Genovo in Santo Margherito, kjer stanuje ruska delegacija, so neprestano vozili ruski in italijanski avtomobili.

— Genova, 8. maja. (Izv.) Italijanska delegacija napenja skraine sile, da nesporoči Belijsko k popustljivosti. Belijski delegat Jaspar je odgovoril Schanzeriju, da Belijska odločno vztraja pri svojih zahtevah. Kriza ni odstranjena.

— Berlin, 9. maja. (Izv.) Berlinški listi javljajo iz Moskve navodila sovjetske vlade k odgovoru na zavezniško spomenico. Sovjetska vlada odklanja štiri tocke: 1. Obvez-

nost, da se Rusija vzdržuje v lastni državi vsake proti inozemstvu namenjene politične propagande in da mora poskus také propagande odstraniti, oziroma kaznovati, je nesprejemljiva in bl povzročila težke notranje konflikte. 2. Nesprejemljiva je zahteva prepovedi, da se ne sme propaganda razširiti teritorialno, ker bi se na ta način Rusiji odrekla vsaka pravica. Besarabijo politično za Rusijo reklemljati. 3. Splošne obljube zaveznikov o odpustu vojnih dolgov se ne morejo vpoštovati. Popust je potreben, točno v posebej določiti. 4. Ruska delegacija mora naglašati nujno potrebo do gotove višine dočasnega kredita.

— Genova, 8. maja (Izv.) Krasin je izjavil, da ruska delegacija nikakor ne želi odgovorit oz. razpusta genovske konference. Ruska delegacija stremi, da prida do solidnega in poštenega sporazuma. Ce pride do razpusta genovske konference, ruska delegacija odklanja vsako krivdo in odgovornost.

— Genova, 8. maja (Izv.) Tekom furlanškega dneva pričakujejo ruski odgovor na zavezniško spomenico. Ta odgovor ni definitiven, marveč v bistvu izmikanem. V načelu je ruska delegacija za to, da se pogajanja nadaljujejo. Na Ruse skušajo v pomirljivem smislu vplivati Nemci in Italijani. Na eni strani se Nemci zelo trudijo, da bi Ruse preregovorili, da priznajo člen 7. spomenika o privatni lastnini, oz. da se ta člen omili. Tudi Italijani skušajo na vseh straneh, tako pri Rusih, kakor tudi pri Francozih in Belgijcih vplivati pomirjevalno v dosegu sporazuma. Znalno pa je, da ravno Francozi in Belgiji zahtevajo še ostrešjo stilizacijo člena 7. Težko pa je, da bi Rusije francoske zahteve glede privatne lastnine sprejeli. Omeniti je, da ima Francija v Rusiji v raznih podjetjih naloženega mnogo privatnega kapitala, radi česar je njena glavna skrb, da ohrani malemu francoskemu kapitalistu v tamčnjih podjetjih naloženi kapital.

— Genova, 8. maja (Izv.) Italijanska delegacija napenja skraine sile, da nesporoči Belijsko k popustljivosti. Belijski delegat Jaspar je odgovoril Schanzeriju, da Belijska odločno vztraja pri svojih zahtevah. Kriza ni odstranjena.

— Berlin, 9. maja. (Izv.) Berlinški listi javljajo iz Moskve navodila sovjetske vlade k odgovoru na zavezniško spomenico. Sovjetska vlada odklanja štiri tocke: 1. Obvez-

Razkroj velike antante? — Nova grupacija držav!

ANGLEŠKE IN FRANCOSKE VESTI O PRELOMU ANGLIJE S FRANCIJO. — ZNAČILEN ČLANEK »TIMESOV. — ANGLEŠKI KONSERVATIVCI ZA NEMČIJO. — NOVA EVROPSKA ANTANTA. — EKSTENČNA VELIKE ANTANTE NA KOCKI.

— London, 8. maja. (Izv.) Šef-urednik lista »Times«, Steed, javlja iz Genove, da je Lloyd George zelo ostro izrazil v razgovoru z Barthou-jem. Njegove izjave so soglašale z najekstremnejšimi nazorniškimi pristaši in je lahko sklepali na rezultat, da je konec sporazuma med Veliko Britanijo in Francijo. Od danes naprej se smatra Velika Britanija za svobodno sklepali in iskati druga prijateljstva. Lloyd George je izjavil, da je prisilen skleniti z Nemčijo sporazum tudi pod pogojem iztevovanja britanskih reparacijskih zahtev. Francija je imela voliti med britanskim in belijskim prijateljstvom. Glasovala je za Belijsko, čeprav podpora od strani Belijske niti daleko primerjati oni, ki je bila Francija deležna od strani Anglike. Britanska vlada je radi postopana Francije zelo prizadeta. Od sedaj naprej lahko Francija skupno z Belijsko nastope in bo videla, kakih koristi bo deležna. Lloyd George pa tudi uvideva, da je Barthou storil vse mogoče za pomirje.

— London, 8. maja (Izv.) Žaljevno britansko mnenje je proti Franciji. Njegovi (Lloyd Georgevi) svetovalci, zlasti lordkancler Birkenhead, so mi svedovali prelom s Francijo. Pisma iz vseh delov Anglike svetujejo isto. Dejansko je že Lloyd George edini francoski prijatelj v Angliji.

— London, 8. maja (Izv.) Zanimivo je delo, uporabljajo poročilo Steedovo za »Times« za lut napad na Lloyd George ter mu očitajo, da namerava antanto uničiti. »Times« so vodilni organ »Northcliffevega časopisnega koncerna«. Zagovarja angleško-francosko zvezo.

— London, 8. maja. (Izv.) »Daily Chronicle« javlja iz Genove: Eksistence antante le na kocki, ker je angleško javno mnenje nazora, da se Francija upira miru, ki ga želi britanski narod.

Julijska krajina.

— Za Trst, ki naj postane zoper središče jugoslovenske pomorske trgovine. V turinski »Stampi« piše publicist Gabiati o vprašanju svobodne luke v Trstu. Dotika se pri tem seveda tudi kočljivega vprašanja odnosnjev z Jugoslavijo. Izražajoč željo, da bi skoraj prišlo do Iskrenej mire, da bi se mogli obnoviti gospodarski odnosi z Jugoslavijo. Gre za važno gospodarsko ozemlje, katerega pridelki bi se morali izmenjavati z italijanskimi industrijskimi izdelki. V interesu obeh strani je glede Trsta, da postane znova središče pomorske trgovine velejega dela Jugoslavije, da ne bo Italija odvisna od severnih pristanišč. Zato je na tržaški svobodni luki živo interesirana tudi Jugoslavija vsaj dotlej, dokler si ne zgraditi svojega lastnega pristanišča ob Jadranu.

— Za Trst, ki naj postane zoper središče jugoslovenske pomorske trgovine. V turinski »Stampi« piše publicist Gabiati o vprašanju svobodne luke v Trstu. Dotika se pri tem seveda tudi kočljivega vprašanja odnosnjev z Jugoslavijo. Izražajoč željo, da bi se mogli obnoviti gospodarski odnosi z Jugoslavijo. Gre za važno gospodarsko ozemlje, katerega pridelki bi se morali izmenjavati z italijanskimi industrijskimi izdelki. V interesu obeh strani je glede Trsta, da postane znova središče pomorske trgovine velejega dela Jugoslavije, da ne bo Italija odvisna od severnih pristanišč. Zato je na tržaški svobodni luki živo interesirana tudi Jugoslavija vsaj dotlej, dokler si ne zgraditi svojega lastnega pristanišča ob Jadranu. V ta namen je potrebno, da si tržaško ozemlje in Italija podasta

Ploha cvetja se je vsula na oder pred odlično igralko. Nastopila je Eleonora Duse nadalje v komediji »Zaprti vrata.«

— Zadružna Zveza v Trstu prireja marijivo po deželi predavanja o domačem gospodarskem položaju, o zadružništvu in splošnih gospodarskih vprašanjih. Predavanje v Dolini kakor tudi v Boljuncu in naposled v Nabrežini je uspelo jako dobro. Zadružno misel med ljudstvo, da si okrepi svoje gospodarstvo!

Soholsfest.

— Sokol I v Ljubljani naznana svojemu članstvu, da se vrši redna telovadba moških in ženskih občin po slednjem redu: Na realni gimnaziji: Člani ponedeljek, sredo, petek I. oddelek od 7. do 10. zvečer. Ob nedelji in praznikih od 10. do 12. zvečer. Ob telovadbi na praznikih od 10. do 12. zvečer. Starejši člani sredo v petek od 6. do 10. zvečer. Deklice ponedeljek in četrtek od 7. do 10. zvečer. Staršči člani sredo v petek od 7. do 10. zvečer. S 15. majem se prične redna telovadba na prostem (Trg Tabor). Poživlja se vse članstvo, da napozejne dne 15. maja vstopi, ker pozneje se ne bo spremalo telovadec v letošnjem nastopom. Zdravo! — Prednjački zbor.

Kultura.

SPORED NARODNE GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

DRAMA.

Sreda, 10. maja: Zaprt. Četrtek, 11. maja: »Marilja Stuart«. Petek, 12. maja: »Otok in Struga«. Sobota, 13. maja: »Marilja Stuart«. Nedelja, 14. maja: »Madame Sans Gene«. Izven.

OPERA.

Sreda, 10. maja: »Boris Godunov«. Gostovanje g. Josipa Križala iz Zagreba. Izv. Četrtek, 11. maja: »Lakme«. Izv. Petek, 12. maja: Zaprt. Sobota, 13. maja: »Tosca«. A.

★

— Iz gledališke pisarne. Premiera »Madame Sans Gene« se zavolito nepriležljivih ovir ne bo vršila v sredo dne 10. t. m., temveč v nedeljo dne 14. t. m. V sredo zvečer ostane dramsko gledališče za občinstvo zaprto.

— Šentjakobski gledališki oder v Ljubljani, Florijanska ulica 27/1. V četrtek dne 11. maja veseloigriga »Nebesa na zemlji«. — V soboto dne 13. maja gostovanje na Konškem večeru v Narodnem domu z enodnevno veseloigrigo »Napoleonov samovar«. — V pondeljek dne 15. maja »Nebesa na zemlji«. — V torek dne 16. maja drama »Spaval, moja deklica«. Začetek vselej ob 8. zvečer. — Predprodaja vstopnic v Šentjakobske knjižnice od delavnikov od 5. do 7. zvečer.

— Slovenska čitalnica v Mariboru proslavi svojo 60-letnico v nedeljo 14. majnika po slednjem sporedu: V soboto dne 13. maja ob 19.30 na čast došlim gostom v Narodnem gledališču izvirna novečeta »Kirke«, verižniška komedija. V nedeljo ob 10. v Narodnem domu ustanovnem občini zbor »Zvezde kulturnih društev«. Po občinem zboru skupni občin v Narodnem domu. Ob 14.30 v Narodnem gledališču opera »Prodana nevesta«. Ob 19.30 proslava v gornjih prostorih Narodnega doma. Ker nimamo točnih naslovov posameznih društav, se lahko pripet, da kako društvo na nobenem očetu ne vselej ob 8. zvečer. — Otroško igrišče društva »Atena« (Zenško telovadno društvo) naznana, da se vrše v odboru živahne priprave, da uredi letošnjo tenis-sezilo na sportnem prostoru v Tivoliu najbolje. Že sama notranja društvena reorganizacija bo podprtja v marsikaterem oziru vsestranski razvoj in napredok, ker se bodo stekale v društvu vse nitimenske sportne

Dnevné vesti.

V Ljubljani, 9. maja 1922.

Kralj Aleksander v Bohinju in pri Savici. Nj. Vel. kralj Aleksander se je včeraj odpeljal z avtomobilom iz Ljubljane naravnost v Bohinj, ne da bi se ustavil na Bledu. Ž njim sta se vozila princ Arzen in Pavle. Prekrasne pokrajinske slike so napravile na vladarja mogočen vtis. Opetovano je dal ustaviti avto ter je ves očaran občudoval divni bohinjski kot z nebottičnimi gorskimi velikani. Ogledal si je Muhrovo vilo ob Bohinjskem jezeru, ki je določena kot depananca kraljevega dvorca na Bledu. Vladarju je vila nad vse ugajala, zlasti pa divna njenja okolica ob Bohinjskem jezeru. V hotelu pri Sv. Janezu se je kralj ustavil. Tu je bil ob 1. pripravljen obed. Gostilnčarka Marica Jerajeva je priredila imenitno kosilo in je kralj opetovano izrazil svoje zadovoljstvo tako o izborni postrežbi, kakor o okusno prirejenej jedilih. Po kosilu se je kralj vkljub opozoril, da je pot slaba in da so mostovi v bližini »Zlatoroga« v slabem stanju, napotil k slapu Savice. Peljal se je mimo Sv. Duha in »Zlatoroga« in dal ustaviti avto tik pod Komarčo. Od tu je s svojim spremstvom odšel peš k Savici. Mogočni, bobneči slap je napravil na kralja nepopisem vtisk. Občudoča ta naravni prizor je kralj izražal svoje veselje, da mu je dana prilika videti, kje Izvira Sava, ki tvori naravno zvezo med slovenskimi, hrvatskimi in srbskimi zemljam. ter tako spaja trodinen narod v eno nerazdržno zvezo. Iz Bohinja, kjer se je vozil tudi po lezenu, se je vladar vrnil na Bledu, kamor je prispev ob pol 17. Od tu se je v spremstvu pokrajinskega namestnika Hribarja, generala Dokića in adjutanta Dimitrijevića napotil na Pokljuko na lov na divje peteline. Princ Arzen, princ Pavle in minister Janković so ostali na Bledu ter si ogledali kraljevo vilo. Do Gorj se je družba peljala z avtomobilom, od tam pa je jazdila do Mrzlega studenca, kjer se nahaja lovška koča. Kralj je takoj po prihodu šel k počitku. Lov na Pokljuki ni bil uspešen. Kralj je pač slišal peti petelinu, ni pa mu mogel priti toliko v bližino, da bi mogel nanj streljati. Danes zjutraj se je kralj vrnil na Bledu. Bil je silno utrujen. Ob 8.45 se je dvorni vlak odpeljal z Bledu proti Ljubljani, kamor je prispev ob 10.55. Na državnem kolodvoru v Spodnji Šiški je kralj izstopil. Takoj se je nato kralj s princem Pavlom in v spremstvu generala Dokića odpeljal v dveh avtomobilih po glavnih ulicah Ljubljane v smeri proti Dolenski in Hrvatski. Čeprav potuje kralj strogo incognito, ga je narod povsod škreno pozdravil. Na Mestnem trgu so ga ljubljanski meščanje takoj spoznali.

Definitivni program svečnosti ob kraljevi poroki. Na včerajnjem sestanku zastopnikov odbora za prireditve svečnosti ob kraljevi poroki z zastopniki vlade je bil določen definitivni slavnostni program, ki se predložil kralju v odobrenje po negovem povratku z Bledu.

Vpad na Gorenjsko je pripravljalo sredi tega meseca gotovi elementi, ki imajo svoj center na Dunaju. Tako poroča Radljev »Slobodni Dom«. Pridomilnamo, da smo dobro informirani o tem, da so na Koškem nakopičene po raznih krajih velike zaloge orožja in municije. V kakšne svrhe? Opozorjamo naše oblasti, naj se za stvar zanimalo, da ne doživimo kakšna presenečenja.

Časopisna raca. »Jugoslavija« je priobčila to-le vest: »Z ožrom na to, da se Slovenija razdeli na dve veliki županiji, je ministrski svet sklenil imenovati dr. Alberta Kramera za velikega župana ljubljanske oblasti in dr. V. Kukovca za velikega župana mariborske oblasti. Tozadenvi ukaz se predložil kralju v podpis ob povratku. Ta vest je navadna časopisna raca. Po avtentičnih poročilih iz Beograda ministrski svet sploh še ni razpravljal o tem vprašanju, še manj pa, da bi bil določil kakoršnegakoli kandidata za mesto velikih županov.

Pogrešano hriskanje. Na snočnem shodu v Mestnem domu je napravila NSS. veliko napako, katerega je današnji »Slovenec« očetovsko očita. Pomislite, ljudje božii! Na shodu ni bilo »povdarker zoper centralizem in za zakonodajno avtonomijo«. Kier pa tera mi, tam ni niti tam ni unati na nikakšnogeden rezultat. In nižji javni nameščenci naj nikar ne misljijo, da bodo kaj opravili brez »povdarker zoper centralizem in za zakonodajno avtonomijo«. NSS. treneta zbog očita in bo hitela ob prvi priliki dopraviti, kar je včeraj zagrešila, da oče »Slovenec« ne

bo hud. In pa povedal jim je tudi, da NSSari ne veljajo nič brez klerikalcev. »Slovenec« naglaša, da je bilo na shodu mnogo o javnih nameščencih, ki so pristaši SLS., češ kaj ste vi, nar. soc., brez nas?

Suvobor. Kakor javljajo zgrebški listi po beogradskih virih, nameravajo vilo Windischgrätz na Bledu prekrstiti v »Suvobor«, po kraju, kjer je srbska armada pod poveljstvom kralja Aleksandra izvojevala sijajno zmago.

Francosko predavanje v Ljubljani. Te dni bomo slišali na vsečišču odličnega pisatelja Abelina Hermantia, ki namenava predavanja o tuji in domači, kakor jo je spoznal na svojem dolgotrajnem potovanju po vsem svetu ter opisal v svojih mnogobrojnih romanih in igrokazih. Jules Huret sicer pristevev v glasoviti Enquête sur l' Evolution littéraire (1891), s katero bi primerjal Cankarjeve Obiske, našega avtorja med »dobričine in blagoslavljalce«, dočim so mu drugi sodobniki »pikri«, »rokoborci«, »megleni«, »posmešljivi« ali pa »storetiki«, vendar danes bi ga potisnil za stopinjo naprej med »jedke« ali »ironike«. Kajti Hermant se je razvijal. Dočim je v mladosti povzročil dosti tručja in hrušča in kavalirjem Misereyjem, spočetim v Goncourtovem ali Zolovem znamenju, je s svojo tretjo knjigo pustil na cedilu naturalistične botre. Svoje nazore o knjižnem razvoju je napisal 22. maja 1891. v Moskvi, rekoč, da ne veruje v nasebno vrednost teorij. »Kar se mene tiče, sem se pogosto izpreminjal in si laskam, da še nisem omrtil v gotovosti. Vidim skoro eno samo načelo, na videz prav preprosto, malodane otročje, pri katerem pa ne morem popuščati: da mora namreč umetnik, celo v romantu s sodobno vsebino, imeti na umu to, da bo ustvarjal umetnost in lepoto. S tega vidika odklanjam naturalistične nauke, ki bi po svoji dobesedni razlagi napravili iz romana utilitarne, oziroma enciklopedično delo! zavračam psihologistične teorije, ki bi dale romanu drugačen predmet, a slično obliko, in bi ga takisto spremenile v ekspozično ali poučno delo.« V nadaljem ugotavlja, da se je ločil od naturalistov zgolj iz estetskih razlogov, noče pa ponavljati starih očrkov, naperjenih proti naturalizmu: njegovo vsakdanost, okornost in enostavno črnoglednost. Umetnik naj skuša ustvariti Izvirno lepoto, ki pa bo nosila pečat naše dobe. Dušeslovje in sploh vse znanosti so nam pokazale Slovencev ter naravo v novi luči. Tu leže neprekiane zakladnice za bodoča dela. Toda ne kaže prestavljati sirove vede v roman. Vsakemu svoje. Ko si prečital najskromnejšega doklinačnega psihologa, ti odkritja psihološkega književnika Izvabilo našme. Vendar pa utegne dušeslovje nudit povsem novih umetniških motivov, ne pa samo tista potanka in delikatna razkrjanja, tiste dušne, popise, tiste včasi nekam otročje inventarie čustev, na katere so nas navadili Stendhalovi. Za vzugled nam navalja Rosnya, ki je umet kot artist udejstviti mislečev in učenjakov razum. Skratka, pridružuje se Flaubertovim nazorum, izraženim v njegovih Dopisih.

A. D.

Birnske pridike knezoškofo dr. Ježički so te dni poslušali v Ribnici naši mladi birmanski in birmanke. Kakor nam pritojedujemo nihovih botri. In sicer povsem zanesljivo možje, so se škofove zelo goste besede vrtele v glavnem okrog — sokolstva. In kaj vse je zopet povedal in razlagal g. knezoškofo Sokolih in Orljih! Ne moremo si razlagati, kako da ta cerkveni vladnik v birmanskih pridih nimata drugega razmotriti nego znane neresnice in pravilice, kako da se je bale ponivalo na sokolskem zletu v Mariboru. Navajal je neverjetne podrobnosti, hvatala v isti senci orlovske čednost in zmernost. Mi se v cerkvene govorje princično ne vtičamo, zlasti ne dr. Ježički. Ali jedno si usodimo vprašati našega knezoškofo in naše teologe in cerkvene učenjake: Poveste nam, ali v resnici nimate v cerkvi pri birmanju povedati naši mladini, našim mladinskim srcem drugih naukov nego take pravilice in take nekrščanske zabavljice o našem dičnem Sokolstvu? Drugih besed ne rabimo! Ali se ves vaš podnik o čednostih in nečednostih v resnici vrati le okrog gradih očitanj in podtikanj. Okrog neverjetnega, nezasluženega pobijanja našega Sokolstva, ki mu podtikate iz priznac vse, kar vam more priti čez jezik in čez priznico! Mi se čudimo tem stristem. Mi se čudimo takemu jugoslo-

vanskemu cerkvenemu knezu in njegovim pastirskim besedam. Tolažimo pa se z odločilnim delstvom, da so, g. dr. Jeglič, v Ribnici v si, prav v vsi obsojali vas in vaše nepričakovane pridige. Radovedni smo le, kako sodijo drugi naši cerkveni dostojanstveniki in literati o teh in takih birmanskih potopijah mladeniško-orlovsko navdahnjenega knezoškofo dr. Jegliča.

»Suvobor.« Kakor javljajo zgrebški listi po beogradskih virih, nameravajo vilo Windischgrätz na Bledu prekrstiti v »Suvobor«, po kraju, kjer je srbska armada pod poveljstvom kralja Aleksandra izvojevala sijajno zmago.

— **Beograd, 9. maja (Izv.)** Kakor je bilo včeraj javljeno, je Italija prvočno nameravala pozvati Lloyd Georgea kot razsodnika v vprašanju izvršitve rapalske pogodbe. Italijanska delegacija v Genovi to včeraj odločno demantira in povdari, da je Italija zaprosila Lloyd Georgea samo za posredovanje med obema strankama. Omeniti je treba, da Italija ravno s tem posredovanjem Lloyd Georgea upa doseči uspeha.

— **LLOYD GEORGE POSREDUJE ZA SPORAZUM GLEDE RAPALSKIE PO-GODE.**

— **London, 9. maja (Izv.)** Na včerajšji seji spodnje zbornice je Chamberlain v imenu odsotnega premierja izjavil, da so poročila šef-urednika

Najnovejša poročila.

VAŽNA CHAMBERLEINOVA IZJAVA O ANGLEŠKO-FRANCOŠKI ZVEZL

— London, 9. maja (Izv.) Na včerajšji seji spodnje zbornice je Chamberlain v imenu odsotnega premierja izjavil, da so poročila šef-urednika

— **LLOYD GEORGE POSREDUJE ZA SPORAZUM GLEDE RAPALSKIE PO-GODE.**

— **Beograd, 9. maja (Izv.)** Kakor je bilo včeraj javljeno, je Italija prvočno nameravala pozvati Lloyd Georgea kot razsodnika v vprašanju izvršitve rapalske pogodbe. Italijanska delegacija v Genovi to včeraj odločno demantira in povdari, da je Italija zaprosila Lloyd Georgea samo za posredovanje med obema strankama. Omeniti je treba, da Italija ravno s tem posredovanjem Lloyd Georgea upa doseči uspeha.

— **BOLGARSKA PRED OKUPACIJO PO ZAVEZNICAH.**

Kritični položaj

— **Sofija, 8. maja.** (Pos. por.) Razpisani poštni uradni. Razpisana je voditeljska služba pri poštnih uradih na Krku, v Malinski in pri Sv. Mateju ter odpravnika služba pri poštnih uradih v Vrbniku in Mariji Snežni.

— **Iz zdravstvene službe.** Razpisuje se služba upravitelja občne javne bolnice v Murski Soboti in službo primarija v bolnici v Ptaju. Interesentje naj čitalo razpis v »Uradnem listu«.

— **Odvetniški izpit.** Dr. Joža Ravnik, koncipient pri avokatu dr. Janku Oliju v Beogradu, bivši dobrovoljec iz Dobrudže in aktivni član beogradskega Sokola, je napravil pri kasajskih sodišču v Beogradu avokatiski izpit z odličnim rezul-

— **Iz krovov nizjih državnih nameščencev** nam je pisanje: V začetku meseca aprila t. l. se je rodila v glavi kakega bivšega avstrijskega birokrata misel, da bi se osebne in rodbinske makloide za nizje državne nameščence maksimirale ter na ta način zboljšale državne finance. Ta nesrečna naroda je zagledala beli dan v »Uradnem listu« št. 39 pokrajinske uprave za Slovenijo dne 11. aprila 1922, ki pa je veljala zaenkrat samo za državne služe. Najprej so udarili po slugah, sedemnajst dni pozneje pa po poduradnikih! Da bi svojo zahrbitnost vsal deloma skrivil, so obavljali v časopisu, da le vprašanje draginških dokladov povoljno rešeno. Imam tovarša, ki je oče petero šoloobveznih otrok imel je za mesec maj že nakazano plačo po novem zakonu z dne 28. februarja t. l., od te plače pa je moral sedaj glasom načrte delegacije ministrstva financ v Ljubljani z dne 24. aprila 1922. vrniti državi 2084 kron. Vnaprej mi sicer ne bo treba več vratiči, ker bo vsaki mesec že toliko manj prejel. Bridko mi je tožil, da dolguje več v gotovini, nego mu je ostalo še od plače. Kako naj ta nesrečne stanu primerno živiti? Kje naj vzame denar za potrebo oblike ter za šolske potrebščine svojih otrok, če ga še za neobhodno potrebu življenjske potrebščine nima? Ali se to pravi skrbeti za državo, ako nameravate z laktoto zatirati mladino, ki je po mojem mnenju vsekakor bodočnost države. In to mladino, up države, ubijate. Ako je temu kriva vaša površnost in lahkomiselnost, popravite naredbo, ki je naravnost vnebovpljivo greh proti duhu zakona, to je frivolno, kršitev enakopravnosti vseh kategorij državnih nameščencev pred zakonom. Ako pa vztirate pri tem čunu, tedaj ste ubilici otrok in veleizdajice, ker s tem tirate državo vedenoma v pogin. Ves svet naj ve, da ne mirajo lakote le otroci v boliviški Rusiji, ampak bodo vnaprej umirili lakote otroci nizjih državnih nameščencev v bogati agrarni jugoslovenski državi. — Prizadeti poduradnik.

— **Gasilna voja v Trnovem,** katere načrt je bil že objavljen, se je izvršila v nedeljo popoldne ob ogromnem zanimanju občinstva. Posebno pozornost je vzbujala gasilna in rešilna akcija na velikem poslopju stare vojašnice. Brizgalni toksi so gasili na tem poslopju, pri sosedih in na cerkvji, glavno delo pa je bilo osredotočeno na omenjeno poslopje. Ljudje niso mogli iz stanovanj, treba jih je bilo rešiti. Ko so razpeli platmeno drčo, so spravili iz drugega nadstropja otroke in odrasle, nekega onemoglega dečka pa je gasilec odnesel po lesi iz drugega okna v istem nadstropju. Težko in lahko ranjene stanovalce in gašilce je obskrbela sanitarna kolona. Impozantna je bila velika lestev sred prostora pred gorenjim poslopjem, ki je vršila glavno gasilno delo. Občinstvo je z napetostjo zasledovalo vse priznavanje obognjenih črt, ni pa štelo tudi z raznovrstnimi klici. Svojega spomladanskega razpoloženja si občinstvo ob Gradaču ni dalo kратiti kljub temu, da je ogenj kazal vso svojo uničevalno moč. — Take voje so potrebole. Gasilstvo se mora dvigniti, ker voljna je prinesla, kakor marsiksi drugod, zastol tudi v gasilstvu. Mestu treba stalno dobrega gasilskega moštva. Konje imajo nadomeščiti avtomobili in prihodnjih menda ne bomo več videli, kako teče star mož z belo brado ob kolesiu velike lesteve na kraj poslopja! Občinstvo je včasih tudi dobrodošla. Marsikso je zapomnil, kako bi se ravnal, ako ga dohitl kie nesreča požara. Ako se je komu zdelo kaj prepočasi, naj ve, da bi v slučaju pravega požara šlo na najbrže blitve.

— **Trešilo je dne 2. maja med hudo nevihto in točo v hišo trgovca Antona Turščeka na Rečici.** Trešila je udarila po strelovodu in žlebu v kuhinjo. Materijalna škoda je velika.

— **Velik vrom v Osijeku.** Včeraj so vklomili dosedaj še neznanici tatori v trgovino zlatarja Springerja v Osijeku. Odmesni so veliko zlatnine, draguljiv in arbornine v vrednosti 130.000 K.

— **Trešilo je dne 2. maja med hudo nevihto in točo v hišo trgovca Antona Turščeka na Rečici.** Trešila je udarila po strelovodu in žlebu v kuhinjo. Materijalna škoda je velika.

— **Velik vrom v Osijeku.** Včeraj so vklomili dosedaj še neznanici tatori v trgovino zlatarja Springerja v Osijeku. Odmesni so veliko zlatnine, draguljiv in arbornine v vrednosti 130.000 K.

— **Trešilo je dne 2. maja med hudo nevihto in točo v hišo trgovca Antona Turščeka na Rečici.** Trešila je udarila po strelovodu in žlebu v kuhinjo. Materijalna škoda je velika.

— **Trešilo je dne 2. maja med hudo nevihto in točo v hišo trgovca Antona Turščeka na Rečici.** Trešila je udarila po strelovodu in žlebu v kuhinjo. Materijalna škoda je velika.

— **Trešilo je dne 2. maja med hudo nevihto in točo v hišo trgovca Antona Turščeka na Rečici.** Trešila je udarila po strelovodu in žlebu v kuhinjo. Materijalna škoda je velika.

— **Trešilo je dne 2. maja med hudo nevihto in točo v hišo trgovca Antona Turščeka na Rečici.** Trešila je udarila po strelovodu in žlebu v kuhinjo. Materijalna škoda je velika.

</

Združeni stavbeniki, Ljubljana.

Poštni predal št. 70, telefon št. 103, 180, 256, 447, 527.

Projektiranje in izvrševanje vsakovrstnih zgradb do največjega obsega. Na razpolago prvo-vrstni strokovnjaki in praktiki. Bogata oprema z gradbenim inventarjem.

Specijalisti za železobetonske konstrukcije.

Stanovanje

Objetje iz 1-2 sob in kuhinje se išče proti nagradi za takoj ali pozneje. Ponudbe pod „Nagrada 3308“ na upravo Slov. Naroda. 3308

Ove pošteni služkinji

Iščeta služba v hotel na Bled: 1 sobica, tudi za pomoč v kuhinji, druga kuharica. Ponudbe pod „Služkinji 3304“ na upravo Slov. Naroda. 3304

Zamenja se

stanovanje v Vodmatu s sobo, kuhinjo, kletjo, dvartico in nekaj vrta za stanovanje v bližini kolodvora. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 3317

Gramofon

star, dobro ohranjen, s 15 ploščami, za gostilno, se ceno proda. Za Gramofon. Štev. 11. 3316

Sprejme se

več gospodov na dobro branje. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 3315

Moško kolo

pravilno rabljeno, se kupi. Ponudbe na poštni predal 127, Ljubljana. 3313

Stanovanje

soločno, v sredini mesta, 2 sobe s privatisimi, se zamenja za večje. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 3310

Trboveljska premogokopna družba

v Ljubljani
sprejme takoj gospodijo kot telefonistino. Prošnje se naj pošljejo: Miklošičeva cesta 15, I. 3325

Inserirajte v Slo. v Narodu!

Zahvala.

Ob priliki smrti in pogrebu našega ljubega očeta, soproga itd., gospoda

Josipa Dežmana

preglednika drž. žel. občinskega svetnika itd., nam je došlo od vseh strani toliko izrazov sočutja, da smatramo kot toljalno dolžnost, zahvaliti se iskreno za vse dokaze ljubezni in prijateljstva do pokojnika. Osobito gre naša zahvala odboru in članstvu J.D.S. polit. društva za kolizejski okraj za številne obiske med boleznjico, za častno spremstvo pri pogrebu in za vso podporo, gosp. dr. Zarnik kot zastopniku mest. magistrata, inšpektoratu drž. žel. s Žefom inšp. g. Negovetičem in višjim nadzorn. g. Kunauerjem, gg. zdravnikom dr. Rusu in dr. Tičarju, klubu J.D.S. občinskih svetnikov z g. dr. Trillerjem na čelu, O. o. J.D.S. Ljubljana in njegova članstvo, gg. N.S.S. in S.L.S. občinskim svetnikom, vsem članom stanovalcem Kolizeja in gg. Heinricharju za veliko pozornost, gg. pevcom za ganljive žalostinke, godbi J. Z., tovarjem železnarjem in vsem ostalim prijateljem in znancem, ki so se na katerikoli način spomnili mojega blagtega soproga in dobrega očeta.

Iskrena hvala!

Ljubljana, 9. maja 1922.

Zahajota Terezija Dežman v imenu otrok in vseh sorodnikov.

Hiša

3320

dvonadstropna, na najprometnejšem trgu, v kateri se nahajata 2 trgovska lokalna z elegančnimi izložbami, se takoj proda. Pismene ponudbe s polnim naslovom pošljati pod „Trgovska hiša“ na upravo Slov. Naroda.

Velika trgovina

pepičica s celo opravo in veliko zalogo blaga proda se pod dobrimi pogoji. Tudi sam lokal z očravo se odda v načem. Ponudbe pod „Veljavna trgovina“. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 3327

Narodna knjigarna v Ljubljani

Prešernova ulica štev. 7.

prizorišča

kancelijski, konceptni, pisemski, ovitni in barvani papir, kasete s pisemskim papirjem.

Trgovske knjige v vseh velikostih, črte z eno ali z dvema kolonama, vezane v papir, platno ali polusne.

Dobjemalne knjižice po različnih cenach.

Zaloga žolskih zvezkov.

Zavitek za uradec v vseh velikostih.

Kavarniška kuharica

prvovrsna moč se sprejme. Pismene ponudbe z navedbo doseganjega poslovanja in zahteva plače je nasloviti pod „Kavarniška kuharica/3318“ na upravo Slov. Naroda. 3318

Kočije za fijakarijo

in sicer landauer, dvoprečna elegantna „Victoria“ ter enovprečna „Salzburger“, predvojni dunajski fabrikat, v najboljšem stanju, se ugodno proda. Naslov pri upravi Slov. Naroda. 3327

Rudi Deržaj
Štefka Remeteva
porečena

Ljubljana, maja 1922.

Brez posebnega obvezila.

Dražba

raznovrstnega blaga (perila, oblike, elice itd.) se vrnil dne 10. maja t.i. ob 9. uri dopoldne v Ljubljani na Aleksandrovi cesti št. 5. 3319

Zamenjam

krasno hišo s šestimi stanovanji na najlepšem prostoru v središču mesta Maribor, za primerno najraje trgovsko hišo v Ljubljani. Ponudbe pod „Zamena - 3312“ na upravo Slov. Naroda. 3312

Ceno se prodaj

delica modra živjetasta oblike za 8 do 10 let starega, slamenik in čopek. Florijanska ulica 13, III. 3307

Mesta hišnika

Iščeta zakonska brez otrok v boljšem hišo. Ponudbo pod „Hišnik 3303“ na upravo Slov. Naroda. 3303

Stanovanje:

sebo in kuhinje iščemo, živila b vse zastonj za najamodajalca in drugi zino. Ponudbe pod „Šivila 3302“ na upravo Slov. Naroda. 3302

Ferdo Palovec,

zoboteknik, odpotuje in ne sprejema od 11. V. do 20. V. 3309

Mlajšo prodajalko

spretno manufakturistino, sprejme v svojo mešano trgovino. Prednost imajo tiste, ki so vajene tudi pri glavnih tobačnih zalogah. Tako najšte ponudbe z navedbo doseganjega službovanja in predpis zvezeval tudi Josip Kostanjev, Možirje v Sav. dolini. 3328

Jšče se posojilo

10.000 kram prodi zastaviti flage perila in obrestim. Ponudbe pod V. R. 3311 na upravo Slov. Naroda. 3311

Ceno se prodaj

kompletno, skoro novo mebljivo za 1 sobo in kuhinjo. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 3314

Proda se

nova, masivna hrastova, črna politrana plečna miza in fotelj, prekriten z usnjem, ter nova oprava za spalino sebo, temno jedka, na iz mehkega lesa. Požive se v Rožni ulici. 3299

Služkinja

ki je vajena sobnih del, se sprejme takoj proti dobrati plači. Oglašati se je osebno. — Sprejme se tudi poroča. Naslov pove uprava St. Naroda. 3323

Valjčni stol

(Walzenstuhl) 450 mm, nov, nerabljen na prodaj. Naslov pove Karol Breznik Cetle, Dolgopolje št. 1. 3324

Trinadstropna hiša

v Ljubljani se proda, kupcu stanovanje do dva meseca na razpolago. Pismene ponudbe pod »Hiša 3304« na upravo Slov. Naroda. 3304

Mesta gospodinje

ki samostalnemu gospodu želi intellektualnu gospo, ki se razume na gospodinjstvo in kuhanje, s 400.000 K promocijo v zemljišču. Ponudbe pod „Gospodinja 3300“ na upravo St. Nar. 3300

Ivan Magdič

krojač se priporoča za spomladansko sezono Ljubljana, Gledališka ul. 7.

Sukno

za promenadne in športne oblike v bogati izbiri A. & E. Skaberné Ljubljana Mostni trg 10

Učenec

za moderno trgovino se sprejme tako. Naslov pove uprava St. Nar. 3306

Trgovina z železnino

izborni idoča, sed 20 let obstoječa na predaj. Ponudbe pod „Zlata jama 3290“ na upravo Slov. Naroda. 3290

Prodamo motor na sirovo olje

25 konjskih sil, rabljen, pa v popolnoma dobrem in porabnem stanju. Fabrikat Marssverke. Titan d. d. Kamnik pri Ljubljani.

Bukovo oglje

večje količino, popolnoma suho, z vilami načozeno, prvočrne kakovosti, prodaja M. Horlinger, trgovina drvor i ogljencem, Karlovac.

Tajnica

perfektna strojepiska, zmožna slovenske, srbohrvaške in nemške korespondence, se takoj sprejme. Prednost ima stenografinja. Po-

nudbe na oglašni zavod I. Šmit, Maribor, Slovenska ul. 15 pod Šifro „Tajnica“. 3326

išče se šivilia

za izdelovanje oblik na dom. Naslov pove upravljenstvo Slov. Naroda. 3321

Meblouzno sobo za takoj išče mlad, soliden železniški uradnik. Ponudbe pod „Železniški uradnik-3320“. Hotel Tratnik, St. Peterska cesta.

Kompanjon.

Za trgovino z mešanim blagom na prometnem kraju v mestu Slovenije se sprejme takoj kompanjon za večje podjetje in s kapitalom. Naslov lu ponudbe na upravo Slov. Naroda. 3294

Kupim stavbno parcelo

v mestu, ponudbe pod „L. P./3263“ na upravo Slovenskega Naroda.

Spretna manufakturistinja

tudi v mešani stroki išče službe za takoj. Ponudbe se prostijo na upravo liste pod „Zanesljiva/3230“

Proda se 1½ in 2 tonski tovorni avto FIAT.

Ogleda se v garazi J. Gorco, Ljubljana. 3229

Preselitev!

Trgovina s klobuki Franc Šmalc

se je preselila z Mestnega trga (nasproti rotovža)

v lastno hišo na Marijinem trgu štev. 1.

Zahvaljujem se p. n. občinstvu za do sedaj izkazano zaupanje in naklonjenost ter se priporočam istemu še nadalje

Proda se enoleten udomačeni srnjak

za ceno 550 Din. Kje, pove upravljenstvo Slov. Naroda. 3254

Samostojen knjigovodja

ali knjigovodkinja se sprejme, kar ter znotrjevajoči ter slovensko in nemško korespondenco. Ponudbe pod „Tekstil 3248“ na upravo Slov. Naroda. 3248

Blagajničarka-kontoristinja

kontoristinja se išče za Bled. Naslov pove uprav. St. Nar. 3286

Tovarna za lepenko

v Domžalah išče preddelavce, izvirjene v papirni stroki pri brusilcu (Schleifer) ali pa strojih za lepenko. Ponudbe na J. Bonac sin, Ljubljana, Čopova cesta 16. 3253

Limone, pomaranče, rožiče, riž

oddaja po najnižjih cenah